

Eenvoudig inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente

Het onderwerp gemeentefinanciën is niet eenvoudig. Maar je hoeft geen financieel expert te zijn om toch inzicht in de financiële positie te kunnen krijgen. "Laat je als raad tenminste eens per jaar diepgaand bijpraten over de financiële positie en ontwikkeling. Bekijk de trends op een integrale manier. Maak het zo eenvoudig mogelijk. En denk in termen van wendbaarheid en weerbaarheid." Dit zeggen Juwi Liu, Senior Manager Audit Advisory Public, Wim Veldhuis, Director Audit Advisory Public, en Rein-Aart van Vugt, Partner Publieke Sector bij Deloitte.

Drie simpele principes

"Het draait allemaal om drie principes" stelt Van Vugt:

1. Heb ik voldoende opbrengsten om de maandelijkse of jaarlijkse vaste lasten te kunnen betalen?
2. Als er wordt geïnvesteerd, zal er wellicht een lening afgesloten moeten worden. Hier moet je afwegen of er wordt geleend of gespaard voor een project. Je kunt bijvoorbeeld sparen voor verdere verduurzaming van wijken of een nieuw zwembad. Maar je moet ook sparen voor onverwachte zaken om een buffer te hebben.
3. In dat kader is de vervolgvraag: hoeveel buffer heb ik of moet ik gespaard hebben om onverwachte zaken op te kunnen vangen.

Pas je deze drie simpele principes toe op de gemeente, dan kun je daarmee grip houden op het financiële reilen en zeilen. Je hoeft echt geen financieel expert te zijn om het steeds terug te brengen naar deze drie principes en die goed te volgen."

Filmpjes met uitleg over de gemeentefinanciën

Drie filmpjes:

1. Hoe komt de gemeente aan geld: <https://youtu.be/8uYHnelB9QM>
2. Gemeentebelastingen: <https://youtu.be/EFbT6w9RqD0>
3. Wat hebben gemeenteraadsleden over de gemeentebegroting te zeggen: <https://youtu.be/IDaiUOh-c7I>

Om te bepalen waaraan geld uitgegeven wordt, geeft de gemeenteraad antwoord op drie vragen:

- Wat willen we bereiken
- Wat gaan we daarvoor doen
- Hoeveel mag dat kosten

Voor de Begroting bepaalt de raad welke dingen er komend jaar zeker moeten worden gerealiseerd.

Voor de Meerjarenbegroting bepaalt de raad binnen welke kaders het college geld mag uitgeven.

Minder rigide kijken naar financiën

Wie een goede blik op de financiën heeft, kan beter zien wat wel of niet mogelijk is. Gemeenten en het financieel toezicht zouden er goed aan doen om minder in termen van incidentele en structurele gelden te denken. De laatste jaren is er in toenemende mate sprake van incidenteel geld dat dus eenmalig beschikbaar is. Terwijl er voor langdurige opgaven moeilijk geld in de begroting te vinden is. Door deze gelden wendbaarder gebruiken kan je soms meer realiseren. Gemeenten staan er eind 2021 over het algemeen financieel best gezond voor. De reserves zijn toegenomen, de schulden zijn laag. Dit biedt dus volop mogelijkheden, juist nu met de vele onzekerheden waar we mee te maken hebben.

Meer informatie

Voor (nieuwe) raadsleden is kennispartner Deloitte in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden een campagne gestart over onderwerpen die raadsleden aanspreken. Experts geven hun visie op hoe raadsleden succesvol grip kunnen krijgen en houden op hun raadswerk. Klik op deze [link](#) om op de hoogte gehouden te worden en klik [hier](#) voor de gehele publicatie 'Eenvoudig inzicht in de financiële positie van de raad' dat onderdeel van de campagne is.

Links

Verwijzingen naar de webpagina's van de VNG over diverse aspecten van gemeentefinanciën:

<https://vng.nl/artikelen/raadgever-wegwijs-in-gemeentefinancien>

<https://vng.nl/artikelen/belastinggebied>

<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/begroting-en-verantwoording>

<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/gemeentefonds-en-btw-compensatiefonds>

<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/financiele-conditie-gemeenten-en-kapitaalmarkt>

<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/herziening-financiele-verhouding>

Duidelijke informatievoorziening

Om een goed gesprek met elkaar te voeren over de gemeentefinanciën is gedeelde kennis nodig. De jaarrekening wordt vaak gepresenteerd in boekwerken van zo'n vierhonderd pagina's. Dit kan korter. Hierdoor kun je raadsleden en burgers beter van kennis voorzien. Een voorstel kan prima op een A4tje uitgelegd worden als je maar bij de kern blijft. Wat willen we? Wat gaat daarvoor gebeuren? Wat zijn de voor- en nadelen en eventuele alternatieven? En wat betekent het voor de gemeentelijke financiën?